

[Steen Folke]

ringens krisepolitik, og det skal jeg ikke bestride. Regeringen uddeler milliardbeløb til det private erhvervsliv, kapitalen skal smøres for at få hjulene til at løbe rundt, og det er den offentlige sektor, som skal betale gildet. Det betyder først og fremmest nedskæringer af arbejdsløshedsunderstøttelse, af de sociale udgifter og på uddannelserne. Jeg vil ikke benægte, at drastiske nedskæringer i den offentlige sektor faktisk kan frigøre midler, som så i stedet kan foræres til ØK og A. P. Møller, F. L. Smidth, Kampsax, og hvad alle disse velgørere i øvrigt hedder. Men nettobeløbene er langt mindre end de bruttobesparelser, som er opført i de papirer, vi får, selv hvis vi ser bort fra de langsigtede konsekvenser. Finansministeriet har selv leveret en beregning i forbindelse med den aktuelle nedskæring på seminarierne – den findes på udvalgsbilag M 18. Man erkender, at en bruttobesparelse på 4 mill. kr. skal reduceres med 1 mill. kr. som følge af faldende skatteindtægter og med 2 mill. kr. som følge af forøget arbejdsløshedsunderstøttelse. Ifølge ministeriet forvandles en bruttobesparelse på 4 mill. kr. altså til en nettobesparelse på 1 mill. kr. Men det kan staten ikke tage sig af, den fungerer stadig efter cigarkasseprincippet. Læg så hertil de langsigtede omkostninger ved nedskæringerne i form af forringede uddannelser, forringet forskning og forøgede sociale udgifter. Det kan som bekendt være dyrt at spare.

Undervisningsministeren siger, at det er nødvendigt at foretage en omprioritering inden for uddannelsessektoren. Visse uddannelser skal udbygges på bekostning af andre. Jeg vil gerne understrege, at dette er et politisk valg. Man kunne i stedet spare ad andre veje, andre steder, på motorveje, på militæret, men man foretrækker at bygge en tåbelig Farøbro i stedet for at give AUC rimelige muligheder for at eksistere som universitetscenter.

Man kunne endelig skaffe staten nogle indtægter, hvis man havde den politiske vilje til at ekspropriere A. P. Møllers koncession i Nordsøen – for ikke at tale om alle mulige andre spekulations- og kapitalgevinster, som slipper ubeskattede igennem, sådan som forholdene er.

Det er altså ganske rigtigt et spørgsmål om politiske valg og prioriteringer. Regeringens prioriteringer kan karakteriseres med tre

k'er: de er kyniske, kortsigtede og kapitalistiske, og disse tre ting hænger jo da i øvrigt sammen.

I foråret blev folkeskolen pålagt at gennemføre en nedskæring på 300 mill. kr. Denne gang er det universiteternes uddannelse og forskning, der må bære det største smæk. Undervisningsministeren erkender, at det er uheldigt med den drastiske nedskæring af forskningsstipendierne, men betyder, at det kun skal gælde for et år. Tja, nu får vi se, når næste års finanslov skal igennem. Det er i hvert fald tankevækkende, at det netop er den højst tiltrængte forskningsmæssige fornyelse, man slår ned på ved at fjerne lige præcis stipendierne.

I øvrigt finder jeg en bestemt sætning i udvalgsbilag H 9, som er udarbejdet af direktoratet for de videregående uddannelser, uhyre afslørende. Der står på side 9:

»Det er ved spareprogrammets udarbejdelse ikke tilsigtet, at der skal ske unødige forringelser på forskningsområdet«. Det viser lidt om svælget imellem universiteterne og direktoratet for de videregående uddannelser. Men jeg vil gerne bringe en dybtfølt tak for, at man ikke direkte sigter efter unødige forringelser.

Det samme gælder på undervisningssiden. På en række fag ved universiteterne repræsenterer deltidslærerne, som ministeren jo ikke har meget tilovers for, også en undervisningsmæssig fornyelse. At en sådan fornyelse i en række tilfælde peger i en mere fagkritisk og samfundskritisk retning, er en ikke ganske uvæsentlig kendsgerning, når nedskæringerne så målrettet rammer netop her.

Jeg synes ærlig talt, at det er hårrejsende, at ministeren kan stå her på talerstolen og påstå, at en fyring af det store flertal af deltidslærerne ikke nødvendigvis fører til dårligere undervisning. Ministeren har selv en baggrund ved Københavns universitet, om end ved et i denne sammenhæng ikke særlig typisk fakultet. Jeg selv er tilknyttet det matematiske-naturvidenskabelige fakultet, hvor deltidslærerne igennem de sidste 20 år har været et helt afgørende element i en forbedring af uddannelserne. Hvordan forestiller ministeren sig egentlig, at de faste lærere skal kunne varetage den undervisning, som deltidslærerne hidtil har haft, uden en forringelse af undervisningen?